

Poština plačana v gotovini.

TEDNIK ZA VSE

Izhaja vsak četrtek.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1935.

Leto I. Štev. 6.

Mesečna naročnina Din 4.—. Za inozemstvo Din 8.—. Uredništvo in uprava se nahajata Moste, Tovarniška ul. 11.

Ljubezen.

Napisal: Hinko Rebolj

Milena je odprla pismo ter ga bežno preletela s pogledom. Njeno lepo, pravilno lice se je zjasnilo. Roka, v kateri je držala pismo, ji je omahnila in njen smehljajoči pogled je splaval skozi okno, preko zasneženih poljan. Nato je jela ponovno čitati pismo. Njegovo pismo. Že pet let ji ni pisal, pet dolgih let ni vedela kod hodi in kaj dela. In zdaj naenkrat se ji je javil. Vrnil se je in jo vabi na sestanek. Kakor nekoč, tedaj ko je še cvetela njuna ljubezen v polnem cvetju.

Sedla je k mizi ter se zastrmela v pismo. Dobro je poznala njegovo pisavo, vsaka njegova črka ji je bila znana do najmanjše podrobnosti. Te črke so ji zbujale spomine. Spomnila se je one prve zime, ko ga je prvič videla na neki prireditvi, videla je v duhu, kako ji je dvoril. Tako neprisiljeno in vendar sladko vsiljivo. Omamljal jo je s svojimi besedami in nevede se je vsa predala oni sladki zanešenosti. In njegova pisma! En sam izliv božanske ljubezni! Tri leta je trajala njuna ljubezen, tri leta ni živela na zemlji, tri kratka leta je plavala nam vsem, kar je realnega.

In tedaj je prišlo ono strašno! Moral je iti, ker ga je gnalo neutešeno hrepenenje. Ločitev je bila pretežka, a morala jo je prenesti, ker je bila preveč trdo prikovana na življenje. Toda njeno srce, oropano lahkkih kril sreče, je strto omahnilo. Štiri leta je nihala med smrtjo in življenjem. Končno je zmagalo slednje, ker je bilo preveč bujno, da bi ga mogla streti bolezen. Zadnje leto se je neverjetno opomogla. Spomin, trpek spomin je sicer še ostal, toda njegova podoba je bila že narahlo pokrita s prahom pozabe. In sedaj je nenadoma obrisala njegovo podobo in zasijala je zopet v polni svežosti pred njo.

Svidenje ni nalikovalo, da je od njunega poslednjega sestanka poteklo že pet let.

Sedela sta v kavarni in dolgo molče gledala, skozi veliko kavarniško okno, mimogredoče. Šele čez dolgo časa jo je čisto narahlo prijel za roko ter ji zašepetal:

— Milena, dober del sveta sem obredel. Videl sem dekleta, lepa in strastna, toda nobena izmed njih te ne doseza. Milena, glej vrnil sem se, naj bo zopet tako kot nekoč.

Pustila je svojo roko v njegovi in se mu zazrla v oči. Kakor izpoved je prišlo preko njenih ustnic:

— Mnogo sem pretrpela ta čas, pustiva vse skupaj in ne govoriva več o preteklosti! —

Še krepkeje je stisnil njeno roko.

— Ne Milena, ne tako, spomin na preteklost naju bo bodril v bodočnosti, ki mora biti za oba svetla kot sonce. Zato sem se vrnil. Kaj misliš, da me je gnalo domotožje nazaj? Ali morda utrujenost? Misliš, da sem prišel umreti domov, kakor toliko drugih? O ne, Milena! Živeti sem prišel, živeti in uživati srečo, ki mi jo tujina ni mogla dati.

Sklonila je glavo in njeno srce je postalo čudno lahko, tako lahko, da se je bala, da ji izleti iz telesa, kakor ptica iz kletke. Iskala je v svojem srcu trohico zaupanja vanj, ni mu mogla verjeti, dasi ga je še vedno ljubila. Zakaj mu ne more verjeti? Toda ljubi ga kljub temu, čeprav je skoro sigurna, da ne govori iskreno.

V poznem večeru sta stopala proti Tivoliju. Le malo ljudi sta srečala. Iz glavnega drevoreda sta zavila v stranski park. Ni ju zeblo, čeprav je bilo hladno in je ležal debel sneg. Med drevjem, ki je bilo

sklonjeno pod težo snega sta obstala. Njuni roki sta se sami od sebe iztegnili v strasten objem. Stala sta objeta in nista čutila, da naletava sneg. Zamaknjena sta bila drug v drugega ter prisluškovala šepetu nevidne boginje ljubezni.

In tisti večer je Mileno naenkrat prešinilo spoznanje: — On me ljubi, resnično ljubi! Šel bo zopet, ko ga prisili tisto nerazumljivo hrepenenje. Toda vedno iznova se bo vračal, ker preveč trdo je zvezan in okovan v verige prave in resne ljubezni. Morda se celo oženi in bo imel otroke, a tudi to ga ne bo moglo oprostiti vezi ljubezni. Vedno in vedno se bo moral vračati k meni in edino pri meni bo našel ono, kar zaman išče pri drugih. —

Milena ni več razmišljala ... Brez pomisleka se je vdala razkošju ljubezni.

Mary so ugrabili . . .

Izvirni roman „Rakete“. — Spisal
Hinko H. R.
6. nadaljevanje.

Tri dni po teh dogodkih je sedel stari Rosenfisch v svoji delovni sobi. Glavo je imel podprto z rokami in neprestano mrmrajoč sam s seboj, topo zrl pred se.

Zadnje dneve se je neverjetno postaral. Lica so mu bila še bolj upadla nego prej in njegovi lasje so mu v velikem neredu padli na čelo.

O Mary ni imel še nikakih vesti; vsako jutro je s tresočimi rokami odprl jutranjike ter jih nervozno prelistal. Toda o njegovi hčerki niso, razen da je na nepojasnjen način izginila, poročali ničesar.

Tri noči že ni bil Rosenfisch zatisnil očesa, tri dneve že ni bil v svoji tovarni. Ni se brigal za delo in tudi posetov ni sprejemal.

Vendar pa je ravno sedaj pričakoval poset. Dasi nerad, je moral privoliti v ta poset. Pričakoval je inspektorja javne varnosti, ki mu je sporočil, da ga danes popoldne poseti.

Ura na steni je odbila tri. Tedaj so se odprla vrta in v sobo je

stopil skoro neslišno starejši gospod. Prisel je k Rosenfischu ter se priklonil.

— Dovolite, Webster je moje ime. Sem šef javne varnosti v tem departementu. Namen mojega prihoda vam bo itak znan mister Rosenfisch.

Rosenfisch je molče prikimal ter ponudil gostu stol. Ko je ta sedel, je ponovno pričel:

— Ni mi še znano v kakšnih okoliščinah je vaša hči, Miss Mary pred tremi dnevi odpotovala s svojim letalom, kakor imam čast biti informiran. Prosim vas, da mi daste nekatera pojasnila.

Rosenfisch se je trudno nasmešnil.

— Ne vem če vam bo mogel dati kaka pojasnila, ki bi vam mogla služiti pri nadaljni preiskavi. Vem prav tako malo, kakor vi, ki iscete pojasnil pri meni, ki sem sirt sprico udarca, ki me je zadel.

Webster se je nervozno premaknil na stolu.

Ne razumete me popolnoma, mister, hotel bi le vedeti, kdaj je vasa hči odpotovala?

— Pred tremi dnevi, zgodaj zjutraj, kakor mi je povedala njena sobarica Anny.

Webster je šel z roko preko čela.

— In kdo drugi ni prisostvoval njenemu startu?

Rosenfisch je odkimal.

— Moja hči ni imela navade buditi služinčadi kadar je odhajala z letalom na izlete. Poleg tega je bila predobra pilotka, da bi rabila pomoči od kogar koli, pri startu.

— Je vaša hči letala sama, ni morda imela s seboj kakega mehanika?

— Ne. Moja hči se je izvrstno razumela na stroje in ni nikoli klical mehanika za popravila ali pa ga celo jemala s seboj.

Šefinspektor je nekaj časa molčal, nato pa dejal:

— Bi mogel govoriti še s sobarico Anny?

Rosenfisch je prikimal ter pritisknil na gumb, ki ga je imel na robu svoje pisalne mize.

V sobo je stopil stari sluga, ki je bil že skoro trideset let v hiši.

— Pokličite Anny!, je ukazal Rosenfisch.

Sluga se je poklonil ter hitel izpolniti ukaz. Nekaj minut kasneje je vstopila Anny. Bilo je še mlaдо in simpatično dekle.

Priklonila se je Rosenfischu ter pozdravila inspektorja. Ta jo je napeto opazoval.

— Kdaj je odpotovala Miss Mary?, jo je vprašal čez nekaj časa.

— Okrog pete ure zjutraj!

— Ste ji pomagali pri oblačenju?

— Seveda. Potem sem jo spremila do letala ter počakala, da je odletela. Nato sem se vrnila v njeno sobo, da jo pospravim.

Webster je vstal ter stopil parkrat po sobi. Nato je obstal pred Anny ter zapičil vanjo svoj pogled.

— Ste opazili kaj posebnega predno je Miss odletela?

— Ne! Njen start je bil prav tako srečen, kakor vedno.

Webster je stopil k oknu ter se zazrl na belo cesto, ki je vodila iz palače proti glavni cesti.

Dolgo je gledal skozi okno, očitno zaenkrat ni vedel nobenega izhoda iz te zamotane zadeve. Naenkrat pa se je okrenil ter hitro stopil k Rosenfischu.

— Ali niste nekoga poslali tamo, ko ste izvedeli za izginotje svoje hčerke, da z letalom preišče okolico letališča?

— Da, to sem storil. Pravzaprav je bil dotični mladi mož sam toliko prijazen, da se je ponudil in jaz sem seveda njegovo ponudbo sprejel.

— V redu. Toda ali je bil dotični mladi mož, kakor pravite, že na letališču, ko ste prispeli vi tja?

— Nahajal se je v letalski pisarni.

— Toda kako je dotični mladi človek izvedel za nesrečo še predno je bila o njej obveščena postaja letališča?

— To se je zdelo tudi meni samemu čudno, toda takrat mi ni padlo v glavo, da bi dotičnega mladega moža vprašal po vzroku njegovega zanimanja za usodo moje nesrečne hčerke.

— Morda vam je znano njegovo ime?

— Nisem ga vprašal po njegovem imenu, na to sem popolnoma pozabil.

— Hm, to je škoda, velika škoda.

Še dolgo je Webster hodil po sobi, predno se je odločil, da tukaj konča svoja poizvedovanja. Najpreje je dejal Anny:

— Zaenkrat sva gotova, ako pa bi vas kasneje še potreboval, prosim bodite vedno pripravljeni.

Anny je pozdravila inspektorja ter odšla, — Webster se je pripravil k odhodu.

* * *

Ko je Fred zapustil žida Mozeza Kohna je posvetil vso svojo skrb temu, da najde Jacka, onega Jacka, čigar ime je Mary imenovala v sanjah.

Najpreje se je podal na stanovanje, ki ga je imel skupaj z doktorjem.

Tega je našel ravno, ko se je odpravljaj na veseljačenje.

— Potrpi za trenutek, mu je dejal Fred, — predno odideš, bi ti hotel nekaj povedati.

— Si morda videl ujeto golobico? Morda ti je celo darovala košček ljubezni?

— Ni mi do šale doktor, vse preveč resna je zadeva, da bi jo jemal z lahke strani.

— Tako? Kaj pa ti je zopet natvezil stari premetenec Kohn?

— Ničesar mi ni natvezil! Stvar je prokleta važna. Kohn mi je pravil, da Mary v spanju večkrat imenuje ime Jack. Ker je ta Jack gotovo njen ljubček, ga moramo na vsak način najti.

— Ha, ha, ljubosumen si Fred! Ljubosumen na dekle, o katerem sploh ne veš, če te bo maralo.

— Nič ljubosumen, gre za čisto nekaj drugega. Ker mi ne poznamo tega Jacka, nam on lahko vsak trenutek pošlje policijo na vrat in kaj sledi potem, si lahko misliš.

Doktor se ni več smejal. Zamislil se je. Čez čas je dejal:

— Je nekaj resnice na tem in na vsak način nam lahko ta človek, o katerem zaenkrat ne vemo ničesar drugega kakor to, da mu je ime Jack, postane nevaren. Zato bi bilo jako potrebno, ako bi izvedeli kdo

in odkod je ta človek. Zate Fred seveda je zanimivo tudi še to, kaj ta Jack pomeni lepi Rosenfischovi hčerki.

— Torej uvidiš, da je važno, ako izsledimo človeka?

— Seveda uvidim to, toda zaenkrat ne vidim načina kako bi ga izsledili. Ako pomislim koliko je Jackov v našem mestu, ki imajo celo enake priimke.

— To je res, a kljub temu ne smemo izgubiti upanja. Včasih gol slučaj pomaga, da izslediš človeka, ki ga morda istočasno išče hkrati sto ljudi.

— Torej upajmo, da se nam posreči najti tega Jacka. Sedaj bom pa moral iti. Moja Lola me gotovo že težko pričakuje.

Doktor se je pripravil na odhod.

— Torej Fred, jutri se pa podava na zasledovanje tega Jacka. Lahko noč!

* * *

Kakor vsaki večer je tudi nocoj bleščal Metropolis v žarki luči. Nocoj je bilo posebno živahno pred tem zabaviščem. Neprenehoma so prihajali in odhajali elegantni avtomobili in ubogi vratar je imel dela čez glavo, da je odprl vrata vsakemu posameznemu gostu.

V Metropolisu se je nocoj obetala velika atrakcija. Nastopila bo slavna plesalka Lola, ki jo je publika poznala še iz njenih prejšnjih gostovanj.

Zato je nocoj vse drlo v Metropolis.

Doktor Bugovskij je vstopil v Metropolis na zadnji strani, skozi vhod na artiste. Vsi so vedeli, da je ta elegantni kavalir Lolin ljubček.

Bugovskij se je podal direktno v Lolino garderobo. Lola je sedela ravno pred ogledalom ter se šminjala. Oblečena je bila v prozorno haljo tako, da so se natančno videle vse oblike njenega lepega in svežega telesa. Ko je vstopil doktor, je zaklicala:

— Si prišel ljubček? Bala sem se že, da te ne bo. Mi boš pomagal pri oblačenju?

Doktor jo je poljubil ter ji veselo dejal:

— Naravno ljubica, saj zato sem prišel!

— Samo zato?, se je namrdnila.

— In da se divim tvoji umetnosti, seveda tudi.

V tem je Lola končala svojo toaleta pred ogledalom. Vstala je ter stopila pred doktorja, ki je kar z očmi požiral ujeno demonsko postavo.

Lola je spustila raz sebe svojo haljo ter obstala pred doktorjem gola. Doktorju je strast pognala vso kri v glavo. Lola je opazila, da je treba samo še majhnega povoda, da Bugovskij izgubi glavo. Ta je hotel ravno planiti k njej in jo priviti k sebi ter iz njenih sočnatih ustnic piti ljubezen, toda Lola je imela že na sebi drugo haljo, v kateri je izvajala svoj ples.

Kakor kača se je ovila doktorju okrog vratu ter z narejenim, strastnim glasom zašepetala:

— Potrpi ljubček, po končani predstavi greva v separe večerjati in nato...

Tedaj je zapel zvonec, ki jo je klical k nastopu. Iztrgala se je iz doktorjevega objema ter smeje dejala:

— Kadar kliče umetnost ni časa za ljubezen!

Z roko mu je še vrgla poljub, nato pa odhitela na oder.

(Se nadaljuje.)

Vsem čitateljem!

Uredništvo se je odločilo, da tudi Vam da nekaj prostora v našem listu. Vsak izmed Vas, neglede na to ali je naročnik ali ni, ima pravico napisati karkoli, samo da bo zanimivo za širšo javnost. Take dopise bomo potem objavili v listu. Ta kotichek, ki bo last vseh čitateljev, bo imel naslov: **Naši čitatelji pišejo**. Uredništvo upa, da se bodo čitatelji v polni meri posluževali tega koticheka. Vse tozadevne dopise je naslavljati direktno na uredništvo. Vsak dopis mora imeti poln naslov dopisnika. Tega naslova pa na željo dopisnika seveda ne bomo objavili, samo izrecno mora to zahtevati. Čitatelji, sedaj je na Vas, da ta kotichek čimpreje otvorimo.

Krvavi Maroko.

Doživljaji Slovenca, ki je bil Abd-El-Krimov šejk.

Spisal: Edvard Oblak. — Ponatis pre povedan.

(Nadaljevanje.)

Vilalta je prišel do čolna. Počasi se je spuščal po skalah — držeč se za rob mola, stopil je v motorni čoln, ki se je precej nagnil, tako je bil težek.

— Malo sem pretežek, kajne Olga? — je dejal brisoč si znoj s čela.

— Oh, ne Niki moj! — je ljubeznivo odgovorila in je pri tem na skrivaj vrgla meni pogled, da sem zadrhtel.

— Ste vi novi strojnik, mladenič? —

— Da gospod, na vašo razpolago! —

— Odkod ste? —

— Evropejec sem, z Balkana. —

— Es uste Sierbo? (Srb ste, kajne?)

— Sis senor a su disposidides! (Da, gospod, na razpolago.)

— Caramba, mladi strojnik!

— Da, toda star mornar!

— Kje ste služili?

— Pri Cunard Linie!

Tu smo končali razgovor, ker je motorni čoln pristal ob „Elviri“.

Na palubi jih je pričakal Garcia, skaterim se je Vilalta rokoval, kakor s starim znancem.

Popoldne smo prenesli gospodarjevo garderobo na brod. Najtežji je bil zaboj z orodjem.

Stari Garcia nam je pripovedoval, da je Vilalta strasten lovec, v svojih mladih letih je obšel džungle vseh kontinentov. Zimska palača v Riu de Janeiro je bila okrašena z vsemogočimi živalskimi trofejami ter nagačenimi zvermi in torej ni čudno, ako je vzel s seboj cel arsenal.

Drugo jutro še pred zoro je Elvira dvignila sidro. Po krajšem manevriranju smo plovili z rečnim tokom. Zvezde so ugašale na nebeškem svodu. Pričelo se je daniti. Mornarji bližnjih brodov so se prebujali. Vse je pričelo zopet novo življenje. Od časa do časa je zapiskala sirena kake bojne ladje in

njen glas je človeku prodril telo. Ko so nas pričeli poljubljati prvi sončni žarki, smo bili na odprtem morju.

Tihota je vladala, niti najmanjši vetrič ni zapihal preko gladke površine oceana. Naša Elvira je drsela kakor ptica po morskem horicontu, puščajoč za seboj peneče valčke, ki so edini oživljali pusti in tajinstveni horicont.

Motorji so vedno silnejše dajali svoj ritmični in enolični takt. Volani so se kretali in naša Elvira je vedno hitreje brzela proti Tierra del Fuego (Ognjeni zemlji).

Od časa do časa je odjeknil gromki glas komandanta preko palube.

Odelante! Dos in mas!

Življenje na brodu je jednolično. Čas hiti neopazno. Atlantski ocean in zdaj plovemo ob južni afriški obali. Vilalta je zelo dobre volje in jako vljuden proti posadki. V Loangi smo se zadržali nekaj dni, ob tej priliki je razdelil naš gospodar bogate napitnine mornarjem, da se morejo razveseliti po nočnih estaminetih.

Dona Olga se je bolj poredkoma pokazala na palubi, a kadar se je pojavila, se je mogla v njenih očeh čitati neka melanholija. To božansko bitje je bilo, kljub ogromnemu bogastvu, nesrečno. Izogibala se je vsakega srečanja s posadko, največji del dneva je prebila v svojih odajah ter čitala.

Vilalta se je ukvarjal s streljanjem, vabo je postavljial običajno na kljun broda in iz komandantovega mostu streljal. Divili smo se preciznosti njegovega strela in veriamem, da bi se mogel meriti z najboljšimi strelci divjega zapada. Kadar ni dosegel željenega rezultata je prinesel puško meni ter se jezil, da je nečista in zarjavela. Ta nosel je prepuščal vedno meni. Parokrat me je laskavo pohvalil, da sem dober strelec ter mi je oblju-

bil, da ga bom spremljal na lovski ekspediciji, ki jo namerava podvzeti na Javi in Sumatri.

Divna omamljujoča tropska noč je. Miljarde zvezdic trepetajo na nebeškem svodu. Topli, jugozapadni veter poljublja jadra naše Elvire, ki mirno plove po prostranem morju.

Sedel sem pred strojnimi oddelkom ter prisluškoval ritmičnemu brnjenju motorjev, ki proizvajajo energijo za razsvetljava, med tem, ko se je naš veliki dieslov motor odpočival, ker ga je zamenil veter.

Slišal sem neki tajinstveni žvižg, ki je prihajal z bližnjih madagaskarskih pečin, mimo katerih smo pravkar pluli.

Da, da! To je žvižg morskih centaurusov, ki so klicali Sirene na ljubavni sestanek.

Morje, morje, pusto tajinstveno morje!

Mehanično sem vzel v roko mojo beležnico ter zapisal: 10. februar leta 1920. ob 0:17 uri. Plovemo proti severovzhodu, veter, sedem vozlov na uro. Zaprl sem beležnico, prižgal cigareto ter se predal svojim mislim. Brnenje motorjev se mi je dozdevalo, kakor žuborenje potočka, tam daleč v moji mili slovenski domovini.

Neki neznani glas me je prebudil iz teh sanj.

— Es uste dormijente maestro? (Ste zaspani, mojster?)

Planil sem pokonci, kakor da bi me prešinila električna iskra.

Pred menoj je stala dona Olga v vsem sijaju svoje lepote.

Bil sem popolnoma očaran. Hotel sem nekaj odgovoriti toda glas mi je obtičal v grlu. Opazila je mojo zadrego, blago se mi je nasmehnila ter me vprašala, kažoč s svojim vitkim prstom proti kopnem:

— Katero mesto je to, mojster?

Ko sem si nekoliko odpomogel od prve zadrege, sem tiho odgovoril:

— Tananarivo, prestolnica Madagaskarja, dona!

— Ste že kdaj plovili po tem morju?

— Da dona, prejšnje leto!

— Ste že kdaj doživeli brodolom?

— Ne, dona! Toda ti kraji so jako nevarni, ker se često pojavi tukaj tajfun, to je malajsko ime. V vaših krajih ga imenujejo tornado.

— Pa menda ne bo tajfun uničil naše Elvire?

Hotel sem ji odgovoriti ali sem se zadržal. Cinično sem se zasmejal ter odgovoril:

Ne, dona!

Stopila je k ograji ter se naslonila nanjo.

— Glejte mojster, zakaj se svetlikajo valčki?

Nagnil sem se k njej.

— To povzroča refleks lune na penečil valovih.

Iz žepa sem vzela cigareno dozo ter ji ponudil cigareto. Za trenutek sva tiho, kakor sfinge sredi puštinje, ogledovala površino morja.

— Kako je krasna природа, mojster! Kako lepo je gledati zvezdice na nebeškem svodu! — Globoko je vzdihnila.

— Da, dona! Priroda je lepa, toda kolikor je v njej lepote, toliko je tudi divjaštva.

Ni mi odgovorila, le nemo je zrla pred se.

— Zakaj ste tako žalostni, dona? Ali more biti bitje, ki je obsipano z zlatom žalostno?

Pokimala je z glavo. Opazil sem, kako je z zobmi grizla ustnico.

— Ali mislite, da more zlato osrečiti človeka?

— Ne, ne mislim, dona!

— Nevidni zlati duh zida palače ter zapira v nje krivce in pravične. Ta rumeni metal, za katerim hrepeni cel svet, ustvarja razkošje in strašno bedo ter upropašča cel svet. Z zlatom, dona, si lahko izpolnite vsako željo, lepo in hudobno, toda ne morete si z njim kupiti iskrene ljubezni.

Na palubi so se začuli koraki, prihajal je mehanikar, da me zameni. Ura je bila dve.

— Že dve?

Podala mi je svojo roko, na katero sem pritiskal poljub.

Dal sem navodila svojemu pomočniku ter odšel k počitku.

Ko sem se zjutraj prebudil ter stopil na palubo, sem opazil v daljavi proti jugozapadu neko majhno točko Madagaskarja, ki se je izgubljal za krmo naše Elvire. Plovili smo proti Bataviji na otoku Javi, ki nam je bil oddaljen 2400 milj.

Morali smo prevoziti brez postanka to ogromno razdaljo, po opasnem Indijskem oceanu.

14. februar 1920. leta. Plovemo po ekvatorijalni coni. Zdi se mi, kakor da bi tudi naša Elvira občutila neznosno vročino. Komaj se premika po gosti in mirni morski gladini. Jadra stoje nepremično, niti najmanjši veter jih ne premakne. Po dnevi je nemogoče izdržati na palubi, tako je razbeljena od sonca. Komaj čakamo noči, da bomo lahko vžili nekoliko svežega zraka.

19. februar. Krenili smo proti severu za 700 milj od ekvatorja. Klima je znosna. Plovemo paraleleno proti Bataviji, ki je oddaljena 1700 milj. Po mojih računih imamo še 242 ur dolgo pot po tem morju.

Spustila se je noč. Sedel sem na kupu vrvi. Bog zna kaj sem mislil. Šumenje svile me je zmotilo. Naglo sem se okrenil, dona Olga! V tistem trenutku sva instinktivno občutila v svojih srcih ljubezen. Zagrabil sem jo ter strastno poljubil na njene vroče ustnice. Naglo se mi je iztrgala.

— Pojdiva, lahko bi naju kdo videl. — Okrenila se je proti svojim odajam.

Tisoč vizij mi je prešinilo glavo. Gledal sem Vilalto, oboroženega do zob, ki me pričakuje v zasedi.

— Ne, ne, dragi prijatelj! Ne boš mi prevrtal senc, ne boš ostrieno svojega malajskega noža preizkušal v mojem srcu!

Ne, moj dragi, ne bom se dotaknil svetinje, ki jo ti obožuješ! Dražje mi je moje življenje, nego opojne slasti tvoje done Olge!

Med tem, ko sem to razmišljal, je dona Olga stopala mimo skladišča za premog, pred katerim jo je osvetila luč velike svetilke na srednji katarki. Skozi njeno prozorno obleko sem videl njene dražestne oblike. Moja mladeniška kri je zavrela v meni, nevidni bič stra-

sti me je gonil, da ublažim toploto svoje krvi.

Strast je zavladala nad mojim razumom in kot tiger plane na svojo žrtev, tako sem jaz zdrvel proti salonu.

Njene odaje so bile na nasprotni strani od njenega moža. Skozi veliki salon sem se priplazil do vrat njene sobe, bila so priprta, stopil sem v budoar ter pazljivo zaklenil za seboj vrata.

Obrisal sem si znoj sčela, napolnil čašo vina, ki je bil na mizi, morda nalašč. Vrata njene spalnice so se odprla in na pragu se je pojavila dona Olga v pižami iz težke mongolske svile. Stopil sem k njej, drug drugemu sva padla v naročje, objel sem njen vitki stas, dvignil jo v naročje ter jo odnesel na posteljo...

Že se je pričelo svetlikati, ko sem planil iz njenega naročja po nočni orgiji, ne da bi občutil le malo obžalovanja. (Se nadaljuje.)

Cigareta mesto narkoze.

New Yorški listi priobčujejo razburljivo dogodbo, ki se je odigrala v zaporu na Welfare Islandu.

V tem zaporu je prišlo med kaznjenci do hudega pretepa. V tem pretepu je bil neki kaznjenelec, Fatigate po imenu, hudo ranjen na ta način, da mu je nekdo zasadil v glavo nož. Fatigata so spravili takoj v jetniško bolnico in zdravnik, ki je prevzel ta slučaj, je moral najpreje potegniti nož iz rane. Toda po nesrečnem slučaju se je ročaj noža odlomil in klina je ostala v rani. Šele po tri ure trajajoči operaciji, se je posrečilo odstraniti klino. Kaznjenelec se je ves čas operacije obnašal nad vse junaško. Pod nobenim pogojem se ni pustil narkotizirati in je ves čas operacije v popolnem miru kadil cigareto. Kakor je kasneje pripovedoval, med operacijo sploh ni čutil nobene bolečine. Zdravnik je konstatiral, da ves čas ni imel nobene vročine in se je kmalu pozdravil od nevarne rane. Njegova edina bolečina je bila ta, da je moral zapustiti bolnico ter se vrniti v ječo.

Halo, igraj in pleši, ti črni cigan!

Nihče še ni padel učen z neba! To velja tudi za cigane, o katerih pravijo, da so prišli z gosli na svet.

Vsāk začetek je težak!

Je sicer mnogo ciganov, ki so se povzpeli brez šolanja do primasa, toda naraščajoča konkurenca gramofona in radija, je prisilila cigane, da razširijo svoje znanje. Naravna in prirojena muzikalnost te rase danes ne zadostuje več, da bi mogla zadovoljiti velemestno občinstvo. Nekoč je zadostovalo, da je cigan zasviral staro ogrsko melodijo in oči poslušalcev so se napolnile s solzami — nekoč, danes mora tudi ciganska kapela biti modernejša, ako hoče živeti. Ciganski go-

dec mora poznati vsako melodijo in gorje mu, ako ne zna pesmi, ki jo naroči napol pijani gost. Vsem ciganom, ki hočejo ustanoviti svojo kapelo, morajo biti takorekoč vse pesmi in vsi šlagerji v krvi in mesu.

obupance, razočarance in samomirne kandidate. Cigan, ki se je nekje naučil not, igra v ciganski šoli vsem poslušalcem najnovejši šlager in stari, osiveli cigani igrajo za njim tango, ki je njim tako zelo tuj! Najmlajšim, ki prvič dobijo v roko gosli ali čelo, je posvečena največja pažnja. Mlada generacija naj ohrani staro tradicijo! Tradicija je največja ciganska svetinja. Moderna civilizacija obkroža cigane, toda oni so ostali taki kot nekoč.

Danes so ciganski godci v silni stiski. Le nekateri imajo zaslužek. Toda cigan je samo godec; naj še tako trpi lakoto, za drugo delo ne

Kdor ima cigansko kri v sebi, rad pleše...

Stari cigani učijo mlajše vseh prijemov pri vijolini, učijo jih, katere pesmi uplivajo na zaljubljenca, katere melodije vplivajo tolažeče na

bo prijel. Prodal bo vse svoje imetje prej, nego svoje gosli. A kadar se zgodi to, tedaj je tragedija cigana popolna.

Kronika najvažnejših dogodkov in športne vesti.

Rim. Najvažnejši dogodek preteklega tedna je vsekakor potovanje francoskega zunanjega ministra Lavalu v Rim. Italijani so priredili Lavalu dokaj topel sprejem. Sedaj se Laval in Mussolini dnevno sestajata in posvetujeta. Kakšen bo rezultat teh razgovorov bo pokazala bližnja bodočnost.

Budimpešta. Kakor je sklenilo DN, da mora Madžarska uvesti preiskavo v zvezi z umorom v Marcellu, je ta sedaj preiskavo zaklju-

čila ter bo Eckhart na prihodnjem zasedanju DN predložil tozadevne sklepe. Objavili jih bodo pa šele po seji DN.

Sofija. Nj. Vel. kralj Boris je za pravoslavne božične praznike izdal obširno amnestijo za politične delikte.

Beograd. Za božične praznike je bila izdana obširna amnestija.

Beograd. Iz Kosovske Mitrovice poročajo, da se je v rudniku Trepče utrgalo izpodkopano pečevje, ki je pet rudarjev zmečkalo, šest pa hudo ranilo.

Beograd. V Beogradu se je na predvečer božičnih praznikov pri-

petila strašna nesreča. V trgovini Eliasa Mandla je nekdo izbiral božične rakete. Pri tem mu je padla nanje iskra iz cigarete, ki jo je kadil. V hipu je bila vsa trgovina v plamenih. Nesreča, ki je pretresla vse mesto, je zahtevala pet smrtnih žrtev, 20 ljudi pa je težje ranjenih.

Bela Crkva. V naselju Oravici je gostilna pri „Lepi Katarini“. Lastnica gostilne je bila vdova Marija Petrok, ki je imela hčerko Katarino. Sin je bil pred dvajsetimi leti odšel po svetu radi bede. Te dni se je sin, ki se je med tem poročil, vrnil, a mati in sestra ga nista spoznali. Ko je mati videla, da ima dozdevni tujec precej denarja, je

nagovorila svojo hčerko, da ga po noci umorita. Tako se je tudi zgodilo in truplo sta zakopali v gnoj. Ko je zjutraj prispela sinova žena ter poprašala po svojem možu, sta mati in hči uvideli svoj strašni zločin. Hči je skočila v vodnjak, kjer je utonila, mati pa se je tudi sodela sama. Našli so jo v sadovnjaku obešeno. Tragedija je vzbudila po celem Banatu veliko senzacijo.

Višnja gora. V nedeljo so pri Sv. Duhu nad Višnjo goro otvorili prvi smučarski dom na Dolenjskem. Dom je zgradil SK Polž. Blagoslovitev doma je opravil sam ljubljanski knezoškof dr. Rožman. Slavju je prisostvovalo 1000 ljudi.

Ljubljana. V nedeljo se je pričel nogometni turnir SK Ilirije. Na Stadionu sta igrala Ilirija in Jadran, na Hermesu pa Hermes in Sloga. Ilirija, ki je nastopila z nekaterimi rezervami ni podala igre, ki bi segala nad povprečnost. Jadran ji je bil v prvem polčasu celo enakovreden nasprotnik in je vse do polčasa vodil z 0 : 1. Tekma sama pa je končala z 6 : 1 za Ilirijo. Hermes in sloga sta dala bolj zanimivo igro in je zmagal Hermes z 6 : 1. Prihodnjo nedeljo se turnir nadaljuje in zaključí.

Kranj. Grafika (Ljublj.) : Kotrotan 5 : 5. Zmaga Grafike je zaslužena.

Zagreb. Prijateljska nogometna tekma med Concordio in Haškom je končala z 3 : 2 za Concordio. Slednja ni nastopila kompletna, vendar pa je njena zmaga nad kompletnim Haškom več kot zaslužena.

Naše zdravje.

Pri kohanju pustiti glavo suho je zelo nehygienično. Ravno lasje nalovijo največ prahu in čeprav vsakodnevno česanje delno očisti lase nesnage, vendar lasišče zahteva tudi drugega negovanja. Umivanje glave istočasno s kopeljo utrjuje lasišče t. j. postane bolj odporno proti zunanjim vplivom.

Ko smo lase namilili, jih ravno tako osušimo, kakor ostalo telo ter jih z brisačo obrišemo do suhega.

Najboljše je tako kopel opraviti zvečer, posebno pozimi, ko se lasje bolj težko sušijo in jih lahko čez noč zavijemo v gorko brisačo. Ko zjutraj vstanemo bodo lasje mehki in popolnoma suhi.

Seveda pa nam take kopeli niso potrebne dnevno. Izjemo tvori samo oni bolnik, ki si mora po nasvetu zdravnika vsakodnevno prati gotove dele telesa. Kdor ne more jemati zračnih kopeli, kar je slučaj pri večini meščanov, naj se vsaj zjutraj oblači pri odprtem oknu ter naj omeji vsakodnevno umivanje le na obraz, vrat, roke in spolne organe in če hodi bos (poleti) na noge. To umivanje naj izvršimo po možnosti goli in se bomo pri tem jako dobro počutili. Kadar je hladno bomo seveda čutili po telesu takozvano kurjo polt, ki je posledica zračnega draženja kože. Tedaj se moramo v sobi premikati hitreje, delati dihalne vaje itd. Nikakor pa ne smemo po taki zračni kopeli mirno sedeti, ampak se moramo čimpreje obleči ter iti ven ali pa se lotiti kakega dela. Neverjetno nam bo postalo toplo in celi dan se bomo dobro počutili. Tako se bo naš dan pričel z veseljem in ne s slabo voljo.

(Se nadaljuje.)

Za naše gospodinje.

Goveji zrezki s krompirjem.

Stolci goveje zrezke, jih osoli ter potresi z moko. Nato jih deni na vročo mast, in sicer na ono stran, ki je potresena z moko. Prideni čebule in na tanke rezine zrezanega krompirja, malo paradižnikove konzerve, paprike. To naj se duši vse dotlej, da je krompir popolnoma mehek. Nato zalij z juho ali vodo. Pusti nekaj časa vreti. Serviraš lahko brez solate, ker jo nadomešča krompir.

Najtežja ura.

Urarji so se že od nekdanj trudili, da bi v svoji stroki izdelali kak prav poseben izdelek.

Tako se nahaja v znanem nürnbergskem muzeju najmanjša ura na svetu, ki ni večja od oreha in v

New Yorku je bila pred kratkim izdelana največja ura na svetu. Sedaj pa je neki delavec, zaposlen v železarni v Vitkovicah, izdelal uro, ki je gotovo najtežja ura na svetu. Nič manj nego deset let je radil mož, da je izdelal to uro. Ta orjak med urami je dolg 135 centimetrov, 48 centimetrov širok ter tehta 150 kilogramov. Poleg svoje teže pa ima ura še druge posebnosti. Ura ne kaže samo ur, minut in sekund, temveč tudi leto, mesec in dan ter kroženje planetov. V to svoje zamudno delo je vložil ta delavec iz Vitkovic nič manj nego 2500 raznih delov iz aluminija, jekla in medi.

Anekdota.

Angleški komik Haines, ki je tičal do vratu v dolgovi, je bil nekega dne na cesti prijet od dveh eksekutorjev, ki sta imela nalog odvesti Hainesa v ječo, ako ne plača 200 funtov. V tem trenutku se je pripeljal mimo Clyški škof. Haines je dejal eksekutorjema: — Gentlemana, tukaj se pelje moj stic škof Clynski. Takoj bom govoril z njim in prepričan sem, da bo plačal dolg za mene. — Stopil je k vozu. Škof je ukazal kočijažu ustaviti konje. — Mylord, je dejal Haines škofu — tukaj stojita dva nesrečnika, ki sta v strašnih dvomih ter vas prosita, da ju pomirite. Poln sočutja se okrene škof k njima: — Pridita jutri zjutraj k meni, tam vaju bom že pomiril in zadovoljil! Eksekutorja sta na podlagi tako visokega jamstva izpustila Hainesa. Naslednje jutro sta sodna uradnika prišla k škofu. — No, draga moja, je pričel ta, — v čem obstojajo vajini dvomi? — Dvomi? Midva nimava nobenih dvomov. Od Hainesa morava dobiti 200 funtov in on nama je naročil, da prideva k vam po plačilo. Škof je uvidel, da je Haines zlorabil njegovo ime in da bi se izmotal iz te zadeve, ker sta sodna uradnika njegove besede razumela kot poročstvo, kar ni mogel utajiti, je plačal s tihim vzdihom 200 funtov.

Raketin humor.

— Odslej ne smete piti niti vina niti piva, ker to dvoje je krivo vaše bolezni.

— Hvala lepa gospod zdravnik, jaz sem pa mislil, da je temu kriva steklenica ruma, ki jo vsako jutro izpijem.

***

— Pričakujem, gospod Kebrič, da boste nočoj plesali z mojo hčerko.

— Seveda milostljiva, ali mislite, da bom prišel samo za zabavo na ples?

***

— Prijatelj, s svojim jokom ne boš obudil svoje mrtve žene.

— Vem. Saj ko bi jo obudil, ne bi toliko jokal!

***

— Gospodična smem prositi za vašo roko?

— Obžalujem!

— Ali nisem kazal do vas dovolj interesa?

— Interesa dovolj, a kapitala premalo!

***

— Gospod kandidat, moje vprašanje vas spravlja v zadrego?

— Vprašanje ne, gospod profesor, toda odgovor!

***

— Včeraj sem prosil Julko za njeno roko.

— Pa si jo dobil?

— Da, direktno okrog ušes!

***

— Obtoženi ste, da ste sosedu ukradli vrečo premoga. Ali ste bili že predkaznovani?

— Da! Sosed me je že pretepel zato.

***

— Zakaj ste ubili svojo ženo?

— Ker nisem mogel več živeti z njo.

— Saj bi se lahko ločili od nje!

— Nikakor ne. Pred oltarjem sem vendar obljubil, da jo ne bom nikoli zapustil!

***

— Ali morete sedaj pozimi delati pri odprtem oknu?

— Tega sem vajen gospod ravnatelj, ker tudi pozimi spim pri odprtem oknu. —

Mali oglasi.

(Vsaka beseda 50 para.)

Sobo v bližini šentpeterske cerkve poceni oddam. Naslov pove uprava „Rakete“.

Poravnajte naročnino!

Rešitev križanke št. 3.

Vodoravno: 1. jiujitsu; 5. en; 6. epos; 8. ep; 10. oni; 12. brat; 13. kal; 14. il; 15. epoha; 17. cebra; 18. on; 19. ako. — Navpično: 1. Jerebica; 2. in; 3. jupiter; 4. umtilan; 7. soko; 9. prlek; 11. nahod; 16. pan; 20. bo.

KRIŽANKA ŠTEV. 6.

1	2	3	█	4	5	█	6	7	8	9
10			11	█	█	12				
13			█	14	15	█	16			
17		█	█	█	█	█	█	18		
19		█	20	█	21	█	22	23	█	24
	█	25	█	26	27	█	28	█		
█	29			█	30				31	█
█	32		█	33	61	█	34			█
	█	35	█	█	36			█	37	
38	44	█	39	40	█	41		█	42	
43		45	█	█	46	47	█	█	48	
49			50	█	51		█	52		
53			54	█	█	55				
56			█	57		█	58			

Pomen besed:

Vodoravno: 1. vladarski naslov; 4. zemeljska rumenica; 6. junaški pesnik; 10. hrup; 12. zapreka; 13. mesto v Evropi; 14. pogojnik; 16. prometno sredstvo; 17. umiti (obl.); 18. oil; 19. okrajšava za svoto; 20. angl. črka; 22. veznik; 24. da (italj.); 25. kaz. zaimek; 26. danski denar; 29. služabnik; 30. domovina gršk. junaka; 31. italj. spolnik; 32. žen. ime; 33. moš. ime; 34. nota; 35. prislov kraja; 36. dal; 38. os. zaimek; 39. žensko ime; 41. Kratica za naslov; 42. ša; 43. del obraza; 44. ples. zabava; 45. svetopis. oseba; 46. pripadnik nekega plemena; 47. kaz. zaimek; 48. prelaz na Himalaji; 49. kraljica Ilirov; 50. obrtnik; 51. oblika oče (srbhrv.); 52. menih.

Navpično: 1. znan tenorist (umrl); 2. del imena anončne družbe; 3. del telesa (dvoj.); 4. avto-znamka; 5. vodna žival; 6. žensko ime; 7. pijača; 8. Mascagnijeva opera; 9. ruda; 10. egipt. božanstvo; 11. d. d. (nem.); 12. pri; 13. azijsko pleme; 14. kaz. zaimek; 15. slap v Ameriki; 16. bojni avto; 17. del voza; 18. avt. bufet v Ljubljani; 19. LKIL; 20. ital. spolnik; 21. igr. karta; 22. pritrdilnica; 23. števnik; 24. kraj. prislov.; 25. divje pleme; 26. evropska republika; 27. denar; 28. mesto na Finskem; 29. pogojnik; 30. učenec; 31. reka v Jug.; 32. žensko ime; 33. madež; 34. zemljepisni pojem; 35. glasnik; 36. ao.

Rešitve do 17. t. m.